

NAISTEN JA MIESTEN EDUSTUS TOIMIELIMISSÄ

1. Kiintiöperiaate

Tasa-arvolain (609/1986) kiintiöperiaate koskee myös kirkon ja seurakuntien hallinto- ja toimielimiä. Tästä säädetään kirkkolain 23 luvun 8 pykälässä. Jollei erityisestä syystä muuta johdu, tulee **kirkollisessa toimielimessä olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia** lukuun ottamatta kirkolliskokousta, hiippakuntavaltuustoa, tuomio- kapitulia, kirkkovaltuustoa, yhteistä kirkkovaltuustoa ja seurakuntaneuvostoa.

Kiintiöperiaate ei siis koske suorilla seurakuntavaaleilla valittavia hallintoelimiä. Se koskee kaikkia muita toimielimiä (mm. kirkkoneuvostoa, johtokuntia, toimikuntia, neuvottelukuntia ja työryhmiä).

2. Erityinen syy kiintiöperiaatteesta poikkeamiseen

Erityisestä syystä kiintiöperiaatteesta voidaan poiketa.

Oikeuskäytännön mukaan erityisenä syynä voidaan pitää ainakin, että

- jäsenet valitaan virkatehtävän mukaan (KHO 1997:50)
- jollakin erityisalalla ei ole asiantuntijoita kuin toisen sukupuolen edustajissa (KHO 2002:38)
- jäsenet valitaan toimielimen erityisestä tehtävästä johtuen luottamushenkilötehtävän perusteella (esim. valtuustoryhmien puheenjohtajat työryhmän tarkoituksen ollessa sovittella yhteen eri poliittisten ryhmien näkemykset, KHO 2001:26)

Oikeuskäytännön mukaan erityisenä syynä ei pidetä ainakaan, että

- jäsenet valitaan luottamushenkilöaseman tai yleensä arvovaltaisuuden perusteella (esim. valtuustoryhmien puheenjohtajat perustuen toivomukseen keskeisten luottamushenkilöiden jäsenyydestä, KHO 2002:38)
- jäsenet valitaan poliittisen ryhmän edustuksen mukaan (KHO 1997:48, Kirkkolain-säädäntö 2004 -teoksessa tähän on rinnastettu järjestöjen edustus)
- jäsenet valitaan aikaisemman saman ryhmän jäsenyyden perusteella (1997:48)
- valittava toimielin on pienikokoinen (KHO 1997:48)

Mikäli päädytään siihen, että valintatilanteessa on olemassa erityinen syy jättää noudattamatta sukupuolikiintiöperiaatetta, kyseinen syy on voitava perustella tarvittaessa kirjallisesti.